

29.1.2021

Vastaus valtiovarainvaliokunnan kuulemisessa 19.1.2021 esitettyyn kysymykseen siitä, voiko elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoittaa etuusparannuksia tai veronkevennyksiä

Asetusehdotuksessa (neuvoston asiakirja 14310/20) elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta määritetään periaatteet tuen jakamiselle välineestä. Asetusehdotuksessa esitettyjen horisontaalisten periaatteiden mukaisesti tukivälineestä myönnettävää tukea ei saa käyttää korvaamaan toistuvia kansallisia talousarviomenoja, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Ohjeistuksessa jäsenmaille elpymis- ja palautumissuunnitelmien laadinnasta (SWD(2021) 12 final PART 1/2) selvennetään asetusehdotusta tältä osin. Ohjeistuksessa selvennetään, että tämä koskee sekä hallintomenoja, henkilöstökustannuksia että toimintamenoja. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa toistuvia kustannuksia voidaan rahoittaa siltä osin kuin niistä aiheutuu pitkäaikaisia vaikutuksia välineen tavoitteiden mukaisesti ja niin, että niiden rahoitus varmistetaan kestävästi välineen voimassaolon jälkeen ja että kielteinen vaikutus julkisen talouden rahoitusasemaan on vain väliaikainen. Tärkeimmät huomioon otettavat kriteerit liittyvät siihen (i) ovatko kustannukset olennainen osa uudistusta/investointia ja (ii) että tällainen uudistus/investointi täyttää arviointikriteerit.

Komissio on myös tuonut esille (WK 8239/2020 INIT), että tuloja vähentävät toimet, kuten veron kevennykset, olisivat pääsääntöisesti rahoitettava kansallisesta talousarviosta. Tuloja vähentävät toimenpiteet voidaan ottaa huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelman kustannuksissa, jos niillä on suoraan uudistukseen liittyviä positiivisia rakenteellisia etuja tai jos ne vastaavaa uudistusta tukevaa yksinkertaista meno-ohjelmaa ja jos kielteinen vaikutus valtion tuloihin on vain väliaikainen.

Asetusehdotuksessa ja komissiolta saadussa ohjeistuksessa korostuu elpymis- ja palautumisvälineestä kohdennetun rahoituksen määräaikaisuus sekä yhteys merkittäviin rakenteellisiin uudistuksiin. Näin ollen etuusparannuksia tai veronkevennyksiin liittyvät elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavat menot voisivat olla mahdollisia vain ollessaan olennainen osa merkittävää rakenneuudistusta. Ne eivät voisi olla siis erillisiä yksittäisiä toimia. Lisäksi tulisi kattavasti perustella, miksi menot ovat määräaikaista ja rasittavat julkista taloutta vain väliaikaisesti.